

Nadiia, Vira a válka: 10 let boje o život

24.4.2024 - | Člověk v tísní

Jednasedmdesátiletá Nadiia se narodila v Donbasu, kde prožila většinu svého života. V mládí pracovala na farmě. Těžké pracovní podmínky se podepsaly na jejím zdraví a dlouhodobě má problémy s kolenem. Ani operace jí bohužel nepomohla a skončila na invalidním vozíku. Když v roce 2014 vypukly boje na východě Ukrajiny, tak chtěla svou vesnici, která se symbolicky jmenuje Družba (Přátelství), opustit, protože se nacházela přímo na palebné linii.

„Moji sousedé, můj syn a jeho rodina mi jsou oporou. Už nás tady mnoho nezbylo, takže se držíme pospolu jako rodina. Ne nadarmo se naše vesnice jmenuje Družba,“ říkávala Nadiia před lety, když ještě zůstávala žít ve vesnici.

Chci přispět na SOS Ukrajina

Tehdy jsme Nadiiu podpořili finančně, protože její důchod sotva stačil na základní potraviny a léky. V roce 2022 se situace v Družbě ještě zhoršila, téměř denně se ozývaly výbuchy.

„Kvůli ostřelování za mnou nemohl přijít ani můj syn Saša. Žádala jsem ho, aby mi pomohl dostat se z domu, ale šrapnely létaly všude kolem a ostřelování bylo nedaleko. Jedna sousedka vyšla na verandu a střepina ji zasáhla. Zemřela. Můj Saša mě vynesl rychle ven a hned druhý den můj dům zasáhl granát,“ vysvětluje Nadiia.

Oleksandr vzal matku k sobě domů.

„Můj syn má malé děti. Všichni během střelby utekli do sklepa a já jsem zůstala sama v domě. Kvůli vozíku jsem se nemohla do sklepa dostat. Poté jsme se rozhodli všichni odejít,“ vypráví Nadiia.

Útočiště našli až v Poltavské oblasti ve vesnici Velyki Sorochynci. Později se dozvěděli, že jejich domy byly úplně zničeny.

„Je to strašné! Nemáme se kam vrátit. Můj dům shořel na popel a dům mého syna je úplně rozbitý. Můj soused žije dnes v Družbě sám - na ulici. Nikdo jiný tam nezůstal.“

Spolu s další rodinou si Nadii rodina pronajala dům v Sorochyncích. Vnitřně vysídlení obyvatelé Ukrajiny trpí velkým nedostatkem peněz, protože často nemohou najít stálé zaměstnání - stejná situace je i u Oleksandra, který navíc nemůže naplno nastoupit do práce, protože se musí postarat o svou matku.

„Například byla zrušena podpora některým vnitřně vysídleným osobám. Někteří lidé tyto peníze používali pro placení nájmu. Teď ale nemají z čeho nájemné platit a tak se vracejí do svých domovů v blízkosti fronty. Kdyby válka skončila a my měli alespoň jeden dům obyvatelný, tak bychom se také rádi vrátili domů... A tady... Prostě není kam jít,“ vysvětluje Vira - původně z Doněcké oblasti.

Vira žila v Chasiv Jaru v Doněcké oblasti. Rusové toto město z velké části zničili a nyní se snaží ho dobýt. Život Viry se zcela otočil vzhůru nohama v roce 2017. Tehdy ještě bydlela ve svém domě a v blízkosti probíhalo ostřelování.

„Na tento rok si dobře pamatuji. Dívala jsem se na televizi a vypadla elektřina. A pak se začalo střílet! Co se to děje? Panebože! Najednou jsem se sesunula k zemi. Byla to hrůza. Bála jsem se. Nevěděla jsem, co mám dělat. Nevěděla jsem, zda se dožiji rána. Když jsem se probudila, tak moje oči... Na jedno oko jsem sotva viděla. Myslela jsem si že je konec. Začala jsem zoufale křičet a byla jsem nervozní. Oslepla jsem,“ zoufale vypráví Vira svůj zážitek.

Vira se začala pohybovat po hmatu. Její život, její milovaná zahrada, péče o domácnost a syna – vše se v okamžiku stalo nemožným. Vira přemýšlela i o sebevraždě. S podporou sousedů a sociální pracovnice však našla sílu znovu žít. V té době jsme Viru podpořili hygienickým balíčkem.

Život se Viře změnil až díky slovenskému novináři, který přijel na Ukrajinu napsat o naší práci. Díky srdceryvnému příběhu se zvedla vlna solidarity a lidé chtěli Viře pomoci žít znovu normální život a začali se skládat na náročnou operaci. Naše kolegyně Olena Budagovská našla v Kramatosku specialistu, který operaci provedl.

„To, že znovu vidím, je neuvěřitelné. Mám obrovskou radost a jsem vděčná všem, kteří mi pomohli,“ děkuje Vira.

V prosinci 2022 jsme pomohli Viře a jejímu synovi opustit Chasiv Jar.

„Serhij Sajenko mi zavolal a říká: Proč tam pořád jsi? Okamžitě se zabalte, pošlu pro vás auto. Přijel! Ale zrovna začalo ostřelování. Stála jsem na ulici sama s taškou a někdo vykřikl: „Proboha honem nasedejte, jedeme.“ Všude kolem probíhala střelba.“

Tak se dostala i se svým synem do Arteliarščiny v Poltavské oblasti. Místní obyvatelé zde představili prázdnou školu na sociální bydlení. Pomáhali jsme s úpravou budovy a obnovou vytápění. Vysídleným osobám jsme poskytli hygienické balíčky a psychosociální pomoc. Vira a její syn mají samostatný pokoj. První měsíce byly velmi těžké.

„Přijeli jsme bez věcí. Neměli jsme nic, ani peníze na jídlo,“ vzpomíná Vira.

Navzdory všem útrapám, které ji potkaly, se Vira stále usmívá a snaží se o sebe pečovat: má upravené vlasy i obočí, namalované rty. S láskou vzpomíná na své rodné město. Na svůj byt a sní o tom, že jednou bude zase moci pocítit pohodlí a útulnost vlastního domova.

Podpořte nás prosím

Chci vstoupit do Klubu přátel

1000 Kč2000 Kč5000 Kč10000 Kč

SOS UkrajinaHlavní dárcovský účetSOS SvobodaSOS ArménieLepší škola pro všechnySOS

ČeskoSOS AfghánistánSOS Sýrie a IrákKlub přátelSkutečná pomoc

Pokračovat

<https://www.clovektisni.cz/nadiia-vira-a-valka-10-let-boje-o-zivot-11407gp>